

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 121/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť P. N., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1, čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo 7. júna 2001 č. k. 11 C 41/95-113 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 5. decembra 2001 č. k. 12 Co 380/01-136 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. júla 2004 sp. zn. 3 Cdo 34/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. N. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2005 doručená (na poštovú prepravu bola odovzdaná 20. júna 2005) sťažnosť P. N., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 1, čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) zo 7. júna 2001 č. k. 11 C 41/95-113 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 5. decembra 2001 č. k. 12 Co 380/01-136 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 22. júla 2004 sp. zn. 3 Cdo 34/2004.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených listín vyplýva, že „(...) Dňa 1. 3. 1995 podal sťažovateľ na bývalý Obvodný súd Bratislava V návrh na zrušenie spoločného nájmu bytu proti odporkyni Ing. S. N., bytom B. Vo svojom návrhu uviedol, že manželstvo s odporkyňou bolo právoplatne rozvedené dňa 17. 6. 1987, odporkyňa po uzavretí manželstva spoločnú domácnosť trvale opustila s úmyslom nikdy viac sa nevrátiť po dva a pol roku jeho trvania a odsťahovala sa k svojim rodičom v lukratívnej časti mesta Bratislavy, kde mala ešte za slobodna vytvorené nadštandardné podmienky, na ktoré bola zvyknutá a kde vo veľkom priestrannom byte zotrúva. V byte, ktorý je predmetom budúceho dedičského konania. Manželia spolu žili fakticky dva a pol roka. Od opustenia spoločnej domácnosti odporkyňa o byt ani raz neprejavila záujem, byt neužívala ani ho užívať nemieni, nepodieľala sa na úhrade nájomného, ani na zhodnotení bytu investovaním do jeho prestavby, ktorú si byt vyžadoval, ani neprispela na úhradu nábytku, ktorý bol robený na mieru a v prípade opustenia bytu sa znehodnotí v plnom rozsahu, lebo do iných priestorov je nepoužiteľný, musí zostať na pôvodnom mieste aby bol naďalej funkčný.

Sťažovateľ sa v r. 1987 znovu oženil, toto manželstvo je harmonické a pochádza z neho maloletá dcérka, ktorá chodí do školy nachádzajúcej sa v tesnej blízkosti bytu, ktorý sa stal predmetom sporu.

Obvodný súd Bratislava V pod č. k. 11 C 41/95 zo dňa 26. 6. 1995 vydal rozsudok, ktorým zrušil sťažovateľovi a S. N. právo spoločného nájmu sporného bytu s tým, že táto ako odporkyňa bola povinná vypratať byt najneskôr v lehote do 15 dní po zabezpečení bytovej náhrady, a to náhradného bytu. (...)

Súd mal jednoznačne preukázané, že odporkyňa sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala v roku 1983, ešte pred rozvodom manželstva, od tej doby sťažovateľ užíval byt sám, sám hradil nájomné a odporkyňa od tejto doby neprejavila záujem o byt. Navrhovateľ v roku 1987 uzavrel nové manželstvo a predmetný byt užíva spolu s manželkou a dieťaťom.

Proti tomu rozsudku odporkyňa podala odvolanie, odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vrátil vec na nové konanie.

Ďalším rozsudkom s tým istým senátom, v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava V pod č. k. 11 C 41/95 zo dňa 7. 6. 2001 bolo vyslovené, že súd zrušuje účastníkom konania spoločný nájom bytu s tým, že sťažovateľ je povinný byt vypratať

najneskôr do 15 dní po zabezpečení náhradného bytu. Súd uznal, že odporkyňa opustila spoločnú domácnosť, avšak odvolal sa na to, že sťažovateľ vystaval rodinný dom v obci B., čo je 40 – 45 km od B. Táto nehnuteľnosť slúži na rekreačné účely počas sobôt, nedeľ, štátnych sviatkov a prázdnin, pretože sťažovateľ a jeho manželka pracujú v B. a takisto dcérka chodí do školy v B. Je základným ľudským právom okrem jedného bytu mať na území Slovenskej republiky inú nehnuteľnosť za účelom rekreácie a oddychu bez ohrozenia trvalého bydliska a straty bytu, ktorý sa riadne užíva, chodí sa z neho do práce a dieťa do školy, kde členovia rodiny uspokojujú všetky svoje pracovné, školské a denné potreby, lebo v tomto byte denne existujú a žijú. (...)

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd tento rozsudok potvrdil svojím rozsudkom č. k. 12 Co 380/01 zo dňa 5. 12. 2001. O bytovej náhrade pre sťažovateľa súd rozhodol z dôvodu, že by nebolo od neho spravodlivé požadovať, aby sa presťahoval so svojou rodinou až do B., nakoľko on i jeho manželka pracujú v B., kde sa nachádza sporný byt a tu navštevuje ich dcéra základnú školu. Vzhľadom na túto skutočnosť uložil odvolací súd sťažovateľovi vystáť sa z bytu až po zabezpečení náhradného bytu (§ 712c ods. 1 OZ). (...)

Sťažovateľ na ochranu svojich práv využil mimoriadny opravný prostriedok, a to dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, vedené pod č. k. 3 Cdo 34/2004. Najvyšší súd SR však podľa § 238 ods. 3 písm. b) O. s. p. došiel k záveru, že v prejednáwanej veci je dovolanie sťažovateľa procesne neprípustné, a preto sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. (...)

Sťažovateľ v celom konaní dokazoval, že nehnuteľnosť v B. slúži jemu a jeho rodine výlučne na dni pracovného voľna, aj to iba v letnom období. Nemôže slúžiť na trvalé bývanie. Závažným dôvodom je aj okolnosť, že dcérka, pochádzajúca z manželstva, má zdravotné problémy a je odkázaná na lekársku pomoc a starostlivosť výlučne v B. O tejto skutočnosti založil sťažovateľ lekársky nález maloletej, avšak ani jeden z konajúcich súdov sa s touto pre sťažovateľa významnou okolnosťou pre spravodlivé rozhodnutie vo veci samej vôbec nezaoberal, záujmy maloletého dieťaťa zostali nepovšimnuté a nezaujímavé, bez akejkoľvek dôležitosti napriek tomu, že Slovenská republika podpísala a je signatárom Dohovorov o právach dieťaťa, garantovaných medzinárodnými právnymi normami Európskej únie, platnými a záväznými aj pre našu iurisdikciu. (...)

Na základe uvedených skutočností mám za to, že bolo porušené moje právo na spravodlivý proces, garantovaný čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, preto i s poukazom na čl. 1 Ústavy SR, že Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát, navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní vyslovil nález, že Krajský súd Bratislava v konaní a rozhodnutí č. k. 12 Co 380/01 porušil čl. 46 Ústavy SR o nezávislom a nestrannom súde, čl. 20 Ústavy SR o práve každého vlastníť majetok a tým aj ustanovenie čl. 1 Ústavy SR o tom, že Slovenská republika je právnym štátom, a mojej sťažnosti vyhovel.

Súčasne navrhujem, aby Ústavný súd SR zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 12 Co 380/01, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 11 C 41/95 a prikázal tomuto súdu, aby sa súd znovu konal.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich označených základných práv rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo 7. júna 2001 č. k. 11 C 41/95-113 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 12. decembra 2001 (pôvodne - pred opravným uznesením - z 5. decembra 2001) č. k. 12 Co 380/01-136, ktorý - podľa zistenia ústavného súdu - nadobudol právoplatnosť 1. marca 2004, a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. júla 2004 sp. zn. 3 Cdo 34/2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. augusta 2004.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Predmetná sťažnosť z 20. júna 2005 bola odovzdaná na poštovú prepravu 20. júna 2005, teda už dávno po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2005